

FRANSUZ TILI ADABIYOTIDA GRADATSIYANING QO'LLANISHI

<https://doi.org/10.5281/zenodo.11002220>

Mamasoliyeva Gulchexra Abduxalilovna

Andijon davlat chet tillar instituti

Frantsuz tili nazariyasi va amaliyoti kafedrasi o'qituvchisi

E-mail:mgulichexra@mail.ru

Annotatsiya

Ushbu maqolada fransuz tili adabiyotlarida gradatsiya munosabatining qo'llanilish jarayonlari tahlil qilingan.

Tayanch so'zlar

gradatsiya, so'z kategoriyalari, ma'nosini kuchaytirish, ko'tariluvchi gradatsiya, kamayuvchi gradatsiya, buzilgan gradatsiya

Abstract

This article analyzes the processes of application of the gradation relationship in the literature of the French language.

Key words

gradation, word categories, increasing meaning, increasing gradation, decreasing gradation, broken gradation

Gradatsiya - bu kuchayishi yoki kamayishi bilan o'xshash fikrni keltirib chiqaradigan so'zlar yoki so'zlar guruhini sanab o'tishdan iborat nutq shakli. Bu raqam bir xil fikrni boshqa kuch bilan takrorlash orqali kuchaytirish effektini yaratishga imkon beradi. Gradatsiya gapni ma'nosini kuchaytirish uchun xizmat qiladi. U qo'llanilgan atamalarning ma'no progressivligi bilan ajralib turadi. Bu progressiya eng zaifdan kuchli yo'nalishga o'tganda, biz mantiqiy ravishda ortib borayotgan gradatsiya haqida gapiramiz va aksincha, atamalar tobora zaiflashganda, pasayish gradatsiyasi haqida gapiramiz. Jumlaning ma'nosi mustahkamlanadi va ko'tarilgan gradatsiya holatida muallif ko'pincha giperbola bilan tugaydi. Gradatsiya yakuniy g'oyaga o'tishni nazarda tutadi.

Va, cours, vole, et nous venge.

Boring, yuguring, o'g'irlang va bizdan o'ch oling. (Korneil, Cid)

Sois satisfait des fleurs, des fruits, même des feuilles,

Si c'est dans ton jardin à toi que tu les cueilles!

Gullar, mevalar, hatto barglar bilan xursand bo'ling,

Agar siz ularni o 'z bog 'ingizda tanlasangiz! (Edmond Rostand, Cyrano de Berjerak)

C 'en est fait ; je n 'en puis plus ; je me meurs ; je suis mort ; je suis enterré.

Bajarildi; men boshqa chiday olmayman; men o 'lyapman ; men o 'lganman; Men dafn etilganman.(Molyer, Badkir)

[...] ta beauté même aura son terme ; elle doit décliner et périr un jour comme une fleur qui tombe sans avoir été cueillie ; et moi cependant je gémiss, je souffre, ma jeunesse s 'use dans les larmes, et se flétrit dans la douleur.

[...] hatto sizning go 'zalligingiz ham tugaydi; uzilmagan guldek bir kun kelib yiqilib, nobud bo 'lishi kerak; Shunday bo 'lsa-da, nola qilaman, azob chekaman, yoshligim ko 'z yoshlarimdan o 'tib, darddan quriydi. (Russo, Juli yoki Yangi Heloise)

Ko 'tariluvchi gradatsiya. Ko 'tarilgan gradatsiya asta-sekin intensivlikka ega bo 'ladi. Shuning uchun u yakuniy g 'oyaning zaiflashtirilgan chaqiruvlari bilan boshlanadi, hatto evfemistik bo 'lib, so 'ngra kuchliroq chaqiruvlarga, ba 'zan hatto giperbolaga o 'tadi.

*C 'est un roc ! c 'est un pic ! c 'est un cap !
Que dis-je, c 'est un cap ? ... c 'est une péninsule !*

Kamayuvchi gradatsiya. Pastga tushadigan gradatsiya uning ko 'tarilayotgan hamkasbining teskari jami bo 'lib, intensivligi asta-sekin kamayadi. Shuning uchun biz bo 'rttirilgan, hatto giperbolik atamalar bilan boshlaymiz va zaiflashtirilgan, hatto evfemistik mavzular bilan yakunlaymiz. Biz qasos olish istagini ifodalash uchun ishlatadigan mashhur qasos qonuni, "Ko 'zga ko 'z, tishga tish" - bu pasayishning kam ma 'lum namunasi, biz ko 'zdan boshlaymiz (biz uni yirtib tashlaymiz). dushmanimizdan) oddiy tish ustida tugaydi.

*Vous voulez qu 'un roi meure, et pour son châtement
Vous ne donnez qu 'un jour, qu 'une heure, qu 'un moment !*

Siz shohning o 'limini va uning jazosini xohlaysiz

Siz faqat bir kun, bir soat, bir daqiqa bera olasiz!

(Rasin, Andromache, IV akt, 3-sahna)

Ushbu misolda gradatsiya pasayishi aniq, bunda kundan boshlanqdi, keyin soatga o 'tiladi va oddiy daqiqada tugatiladi.

E 'tibor bering, ko 'tarilish va pasayish bo 'yicha ko 'rib chiqilishi mumkin bo 'lgan darajalar mavjud. Masalan, "Mening malikam, xotinim, mening sevgilim" da, agar biz malikadan oddiy sevgiga (shaxslashtirish) o 'tadigan ijtimoiy mavqega e 'tibor qaratsak, pasayuvchi ta 'sirni ko 'rishimiz mumkin, ammo biz hissiy zaryadni ham hisobga olishimiz mumkin. Ayolning oddiy unvonidan so 'zlovchiga haqiqatda nimani ifodalashiga o 'tadi.

Buzilgan gradatsiya. Agar muallif gradatsiyani progressiya taklif qilganidan ancha kuchliroq yoki kuchsizroq atama bilan buzsa, biz buzilgan gradatsiya haqida gapiramiz. Quyidagi misolda Molyer qahramonning ochko 'zligini "tomog 'im kesildi" dan keyin gradatsiyani buzish (o 'ldirishdan ko 'ra yomonroq nima bo 'lishi mumkin?) va ko 'pchilik uchun ahamiyatsizroq narsani qo 'shish (pullarini o 'g 'irlash) orqali ko 'rsatadi):

Je suis perdu, je suis assassiné, on m 'a coupé la gorge, on m 'a dérobé mon argent

Tamom bo 'ldim, o 'ldirildim, tomog 'im kesildi, pulim o 'g 'irlandi

(Molyer, Badkir)

Biz, odatda, istehzoli ta 'sirga ega bo 'lish uchun salbiy ma 'noga ega bo 'lgan atama tomonidan buzilgan gradatsiya mavjud bo 'lganda ham vannalar haqida gapiramiz. Masalan:

Alfred de Musset, esprit charmant, aimable, fin, gracieux, délicat, exquis, petit.

Alfred De Musset, maftunkor, xushmuomala, nozik, nafis, nozik, nafis, yosh.

(Viktor Gyugo)

Gradatsiyaning etimologiyasi. "Gradatsiya" so 'zining etimologiyasini lotincha gradatioda topish mumkin, o 'zi « gradus ("daraja") » dan olingan. Bu ko 'pincha "aylanma" grammatik atamasi bilan ataladi, bu "aniq atamalardan qochib, fikrni yashirish yoki aytmoqchi bo 'lgan narsani yumshatishga qaratilgan tilning aylanma yo 'llarini bildiradi. »

Ushbu maqolada fransuz tili asarlaridagi gradasiyaning ishlatilishi haqida bio oz to 'htaldik. kelgusi maqolalarimizda gradasiya va uning turlarini keng yoritib berishga harakat qilamiz.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. [Jean-Loup Chiflet](#). Figures de style : qu'est-ce qu'une gradation ? [Figaro](#). Paris. 2021
2. Г.А.Мамасолиева. Француз тили унлиларинг синтагматик ҳолатдаги даражали муносабати. Finland International Scientific Journal of Education - Social Science & Humanities, 2023
3. Mamasoliyeva Gulchekhra Abdukhalilovna Importance of stady guide and textbooks in language teaching in modern education system.TEXTBOOKS In INTERDISCIPLINE INNOVATION AND SCIENTIFIC RESEARCH CONFERENCE (Vol. 2, No. 14, pp. 174-176).

4. M.G. Abdukhalilovna. Opposition des voyelles françaises et ouzbeques. - PEDAGOGICAL SCIENCES AND TEACHING ..., 2023 - interonconf.org

5. M.G Abdukhalilovna - FRENCH WORDS EXPRESSIONS Scientific Impulse, 2023 - nauchniyimpuls.ru F Page 1 Международный научный журнал № 9